

**Intre bine si rau...**

Dupa ce piata bursiera a atins noi maxime la finalul saptamanii trecute, spulberand viziunea pesimista asupra evolutiei acesteia, avem in prezent detasarea necesara pentru a creiona cateva concluzii privind evolutia pietei din 2007. Acest an a fost asteptat cu interes, dar si cu sperante mari prin prisma noului statut al Romaniei de tara membra a Uniunii Europene. Nu in ultimul rand acest an beneficiaza de cel mai bun cadru macroeconomic, ceea ce lasa sanse crescute pentru evolutii economice pozitive.

La nivelul randamentelor generate de investitia in actiuni, o privire rapida asupra evolutiei indicilor bursieri releva crestere, in ultimele patru luni, intre 13% si 20%. Este o performanta buna comparativ cu randamentele pietei monetare si chiar cu randamentele bursiere ale anului trecut. Sesizam totusi o tot mai clar conturata tendinta de reducere a randamentelor anuale pe care le asigura actiunile cu statut de blue-chips, dovada fiind in acest an faptul ca cea mai buna evolutie dintre indici a inregistrat-o BET-C, indice avantajat de evolutia spectaculoasa a unor actiuni din esalonul doi.

La nivelul lichiditatii anul 2007 a adus o crestere a valorii de tranzactionare remarcabila tinand cont de faptul ca practic tranzactionam in linii mari acelasi instrumente financiare ca si in ultimii ani. La cresterea lichiditatii a contribuit, evident, si crestera cursurilor de tranzactionare dar si tendinta de maturizare evidenta a investitorilor prezenti pe piata. In conditiile in care volatilitatea pietei tinde (lucru absolut normal) sa scada pe masura ce aceasta se dezvolta, investitorii sunt mai prezenti pe piata in incercarea de a beneficia de orice trend manifestat pe Bursa. La capitolul maturizare, trebuie mentionata evolutia mult mai echilibrata a pietei in raport cu factorul politic. Desi stirile de senzatie din plan politic nu au lipsit, ele nu au mai determinat o volatilitate precum cea din alti ani, dovada a faptului ca viata economica tinde, ca in orice societate moderna, sa dobandeasca mai multa independenta.

Prin prisma ofertei de titluri tranzactionabile lucrurile stau la fel de prost ca si in anul trecut. Cu o singura noua listare (Alumil), piata si-a gasit noi resurse intr-o serie de societati mai putin lichide si mai putin vizibile pana in acest an. Astfel emitenti de la categoria a doua a BVB si dintre cei tranzactionati pe segmentul Rasdaq au inregistrat cele mai spectaculoase evolutii ale cursurilor de tranzactionare, dublate de inregistrarea unor volume de tranzactionare remarcabile pentru statul acestora. In aceste conditii inregistram in prezent valori ale unor indicatori bursieri (PER, P/BV, P/S) greu predictibile in urma cu un an, valoarea de piata a unor companii inregistrand dublari si chiar triplari in mai putin de un an. Practic, prin prisma acestor evolutii, Bursa a devenit in prezent, in mod evident, un vehicul exceptional pentru fructificarea unor afaceri cu potential, asigurand preturi de vanzare semnificativ mai mari decat prin alte mijloace actionarilor semnificativi ai respectivelor companii.

Acest fenomen trebuie vazut si ca un semnal de alarma (al catelea?) al iminentei "strangulari" a pietei din lipsa de lichiditate si oportunitati. Este principala amenintare a Bursei romanesti, iar in conditiile participarii in piata europeana acest neajuns nu mai poate fi mascat mult timp sub umbrela aspectului national. Libera circulatie a capitalurilor va determina mai devreme sau mai tarziu o migrare masiva a capitalurilor existente sau potentiale de pe piata romaneasca pe burse mult mai atractive din acest punct de vedere.

Un ultim aspect interesant de analizat ar fi cel al notorietatii pietei bursiere si al numarului de investitori activi. Aici, desi dinamica poate fi considerata pozitiva, inregistrand procentual crestere relativ semnificative de la an la an al numarului de investitori si a vizibilitatii Bursei in peisajul economic romanesc, consemnam totusi valori nepermis de mici pentru o tara europeana. Diferenta

fata de media Uniunii Europene ramane una astronomica relevand in ultima instanta gradul redus de dezvoltare al pietei bursiere.

Concluzionand la cele expuse mai sus putem spune ca deocamdata anul 2007 nu pare sa fi produs vreo schimbare radicala, neconfirmand momentan sperantele in acest sens ale celor mai optimisti. Piata continua sa evolueze pozitiv desi cu o viteza deseori sub asteptari. Exista in continuare un potential extraordinar de dezvoltare insa el este cu greu fructificat existand riscul ca nefructificarea acestuia sa determine risipirea unui moment cu care greu ne vom mai putea intalni.

Alin BRENDEA

Dir. Operatiuni Prime Transaction

4 mai 2007